

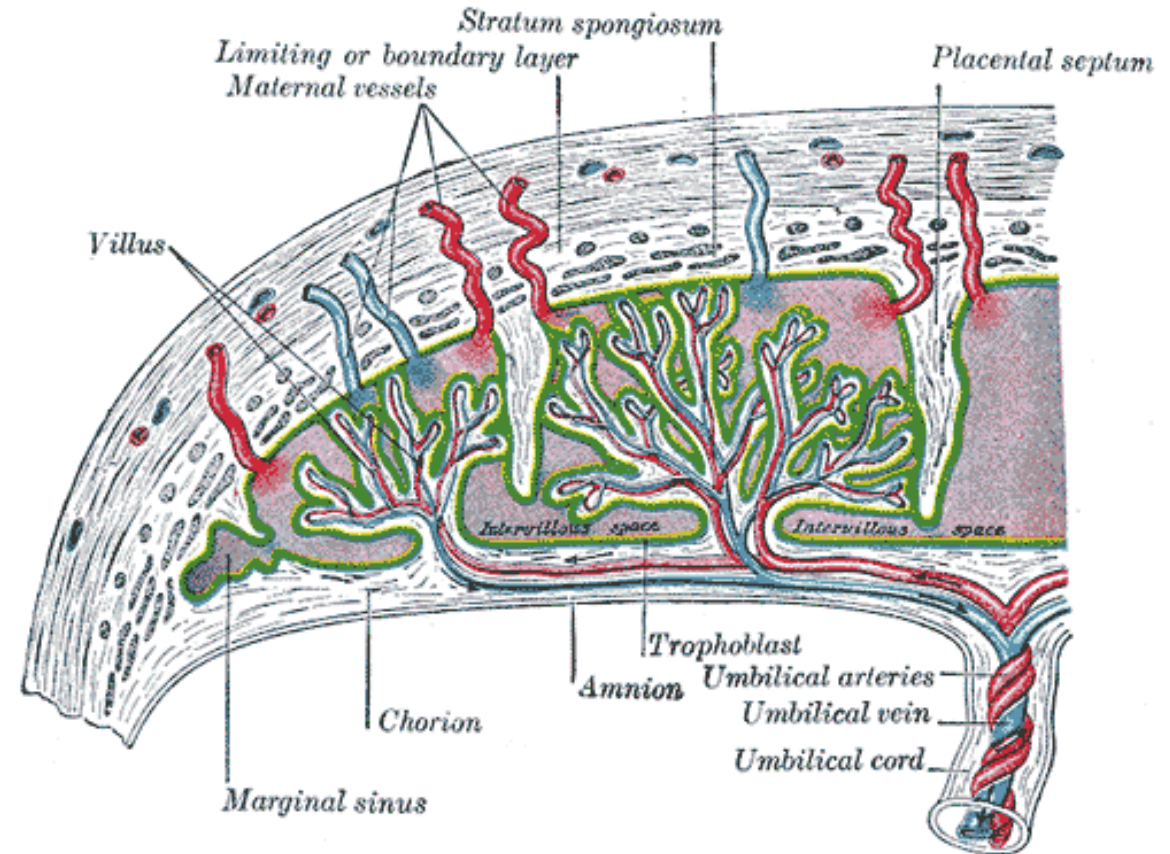
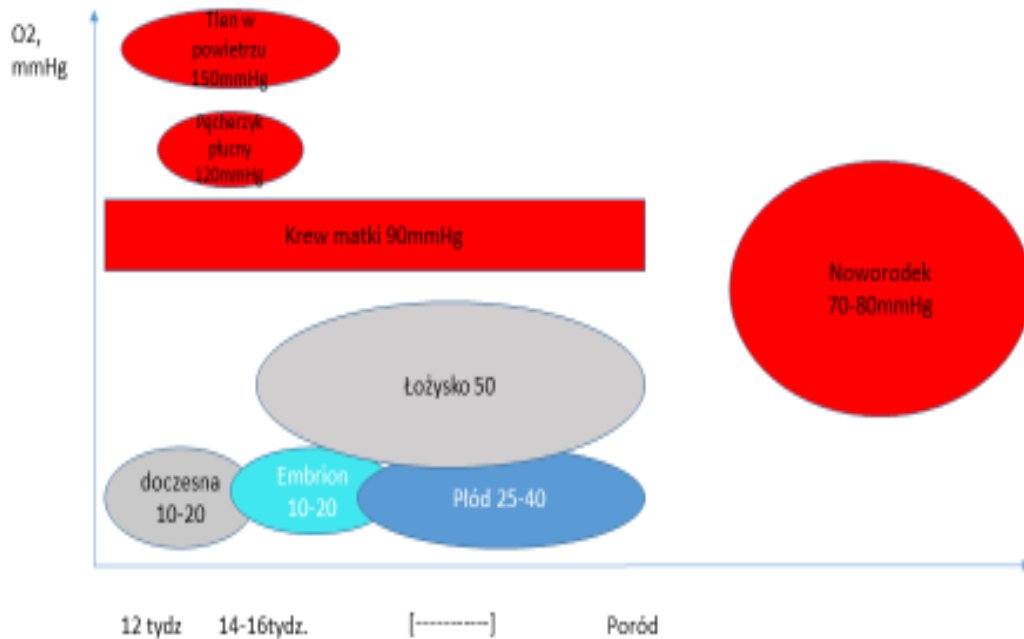

Tlen w oddziale intensywnej terapii noworodka

Maria Wilińska, Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego

Tlen w życiu płodowym

Tlen w jednostce maczyno-płodowej

Niedotlenienie okołoporodowe, resuscytacja i encefalopatia niedotlenieniowo-niedokrwienna

Klinika

Niedotlenienie,
niedokrwienie

Resuscytacja
Tlen
Wsparcie oddechowe

Hipotermia
Leki antyoksydacyjne

Patogeneza zmian

Niedobór ATP

Kumulacja pochodnych puryn
Obrzęk komórek
Cytotoksyczność
MARTWICA NEURONÓW

REOKSYGENACJA

$XD \rightarrow XO$

NOX

MITOCHONDRIA

NOS

STRES OKSYDACYJNY

Apoptoza, martwica

O₂-
H₂O₂-
OH

NO + O₂- (ONOO-)

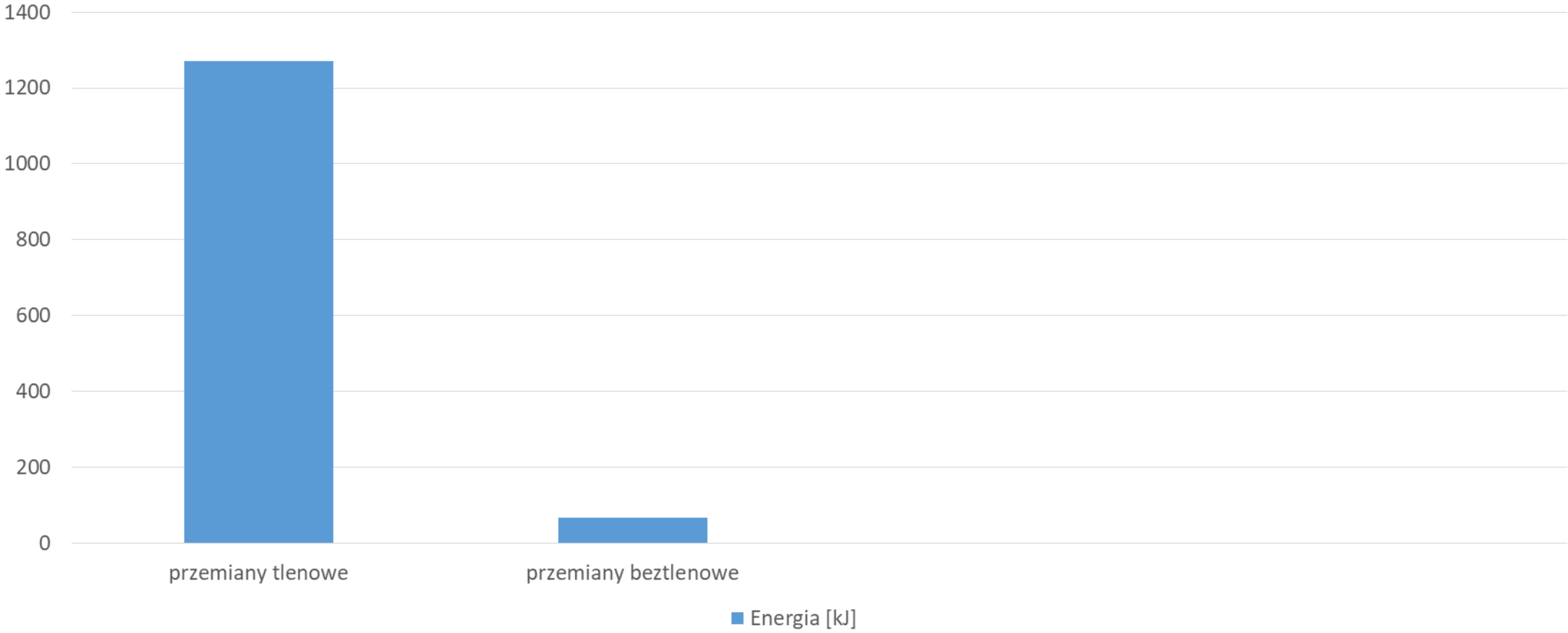
- inaktywacja białek
- wzmożony katabolizm DNA
- wzrost szybkości peroksydacji lipidów
- uszkodzenie mitochondriów

obniżenie stężenia
adenozynotrójfosforanu (ATP)
i glutationu

Wewnątrzkomórkowa hipernatremia
(obrzęk komórek)
Hiperkalcemia (Ca, WRT)
Zaburzenie neurotransmisji

- zwiększenie przepuszczalności i depolaryzacja błony komórkowej
- uszkodzenie DNA
- martwica, nasilenie apoptozy
- zmiana własności antygenowych komórek

Efektywność przemian tlenowych i beztlenowych glukozy

Potencjał antyoksydacyjny

1. blokada działania WRT

- enzymy i białka wiążące jony pierwiastków przejściowych (dysmutazy nadtlenkowe, katalaza, peroksydaza glutationu, reduktaza glutationu, transferaza glutationu S, dehydrogenaza glukozy-6 fosforanu)

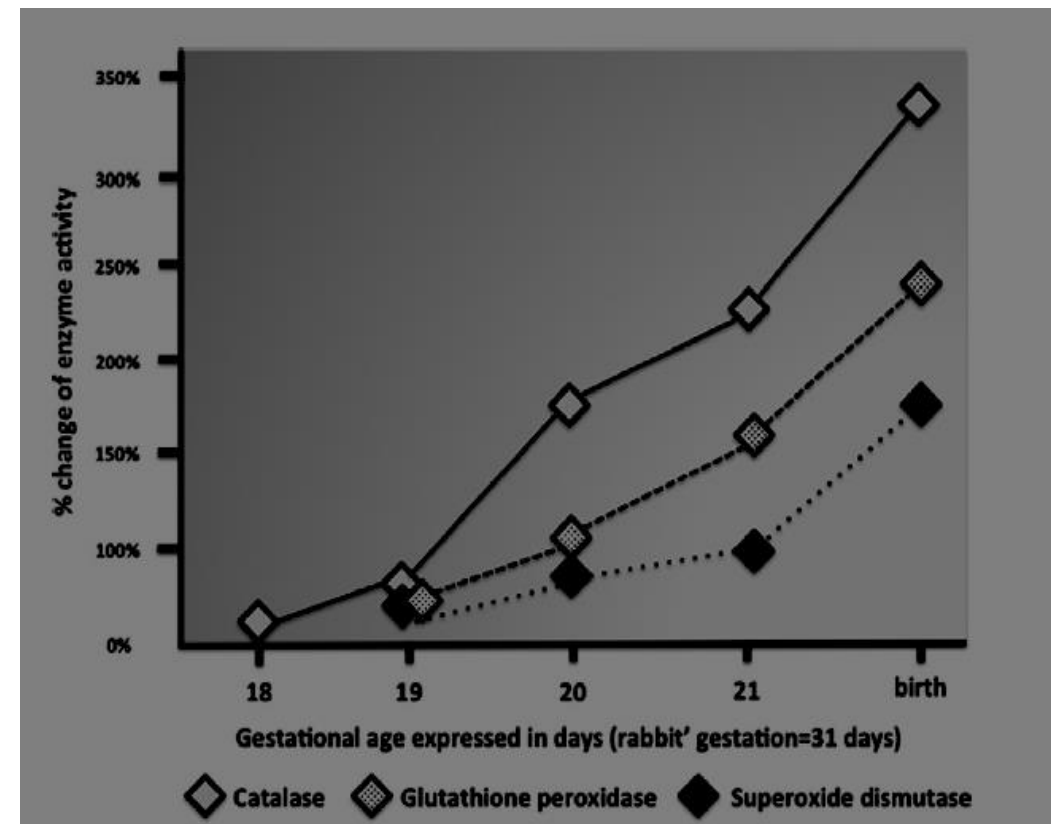
2. zmiatacze reaktywnych form tlenu

- witamina C, kwas moczowy, glutation, witamina E, karotenoidy, bilirubina, nierodnikowe reakcje utleniania.

3. usuwanie skutków reakcji WRT z biomolekułami

- odtwarzanie prawidłowej struktury uszkodzonych cząsteczek

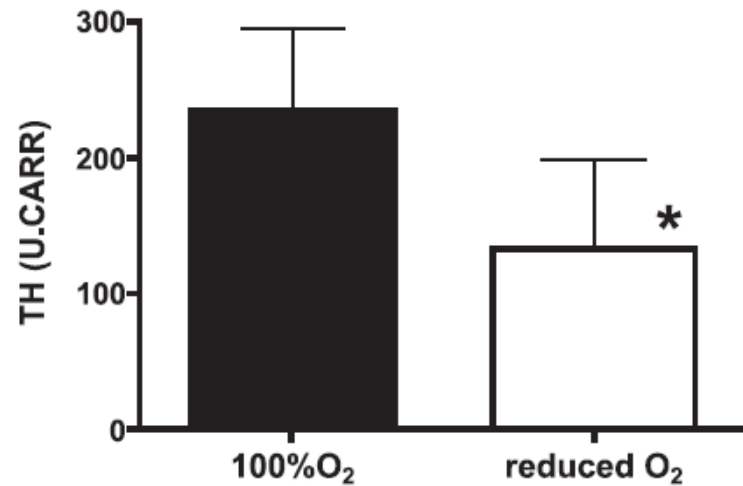
4. zmniejszanie powstawania WRT – **metody kontroli czynników rodnikotwórczych**

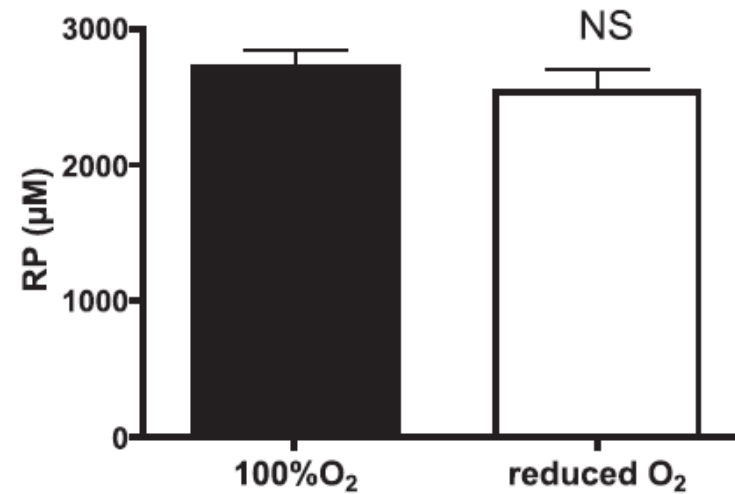
M Vento, OD Saugstad Clin Perinatol (2019)

Stres oksydacyjny i REDOX –

porównanie przy resuscytacji 100% tlenem i FiO2 redukowanym

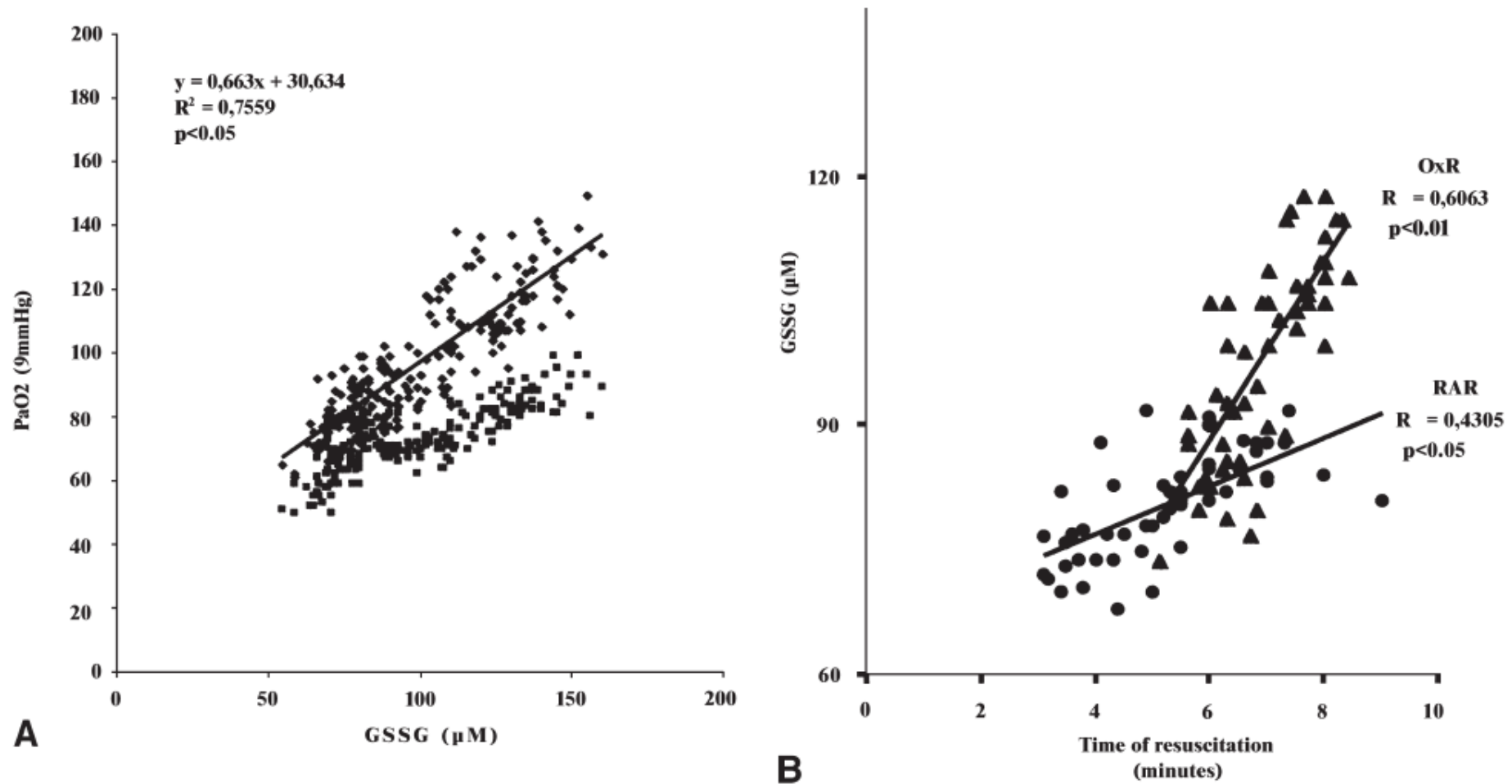

Nadtlenek wodoru, osocze

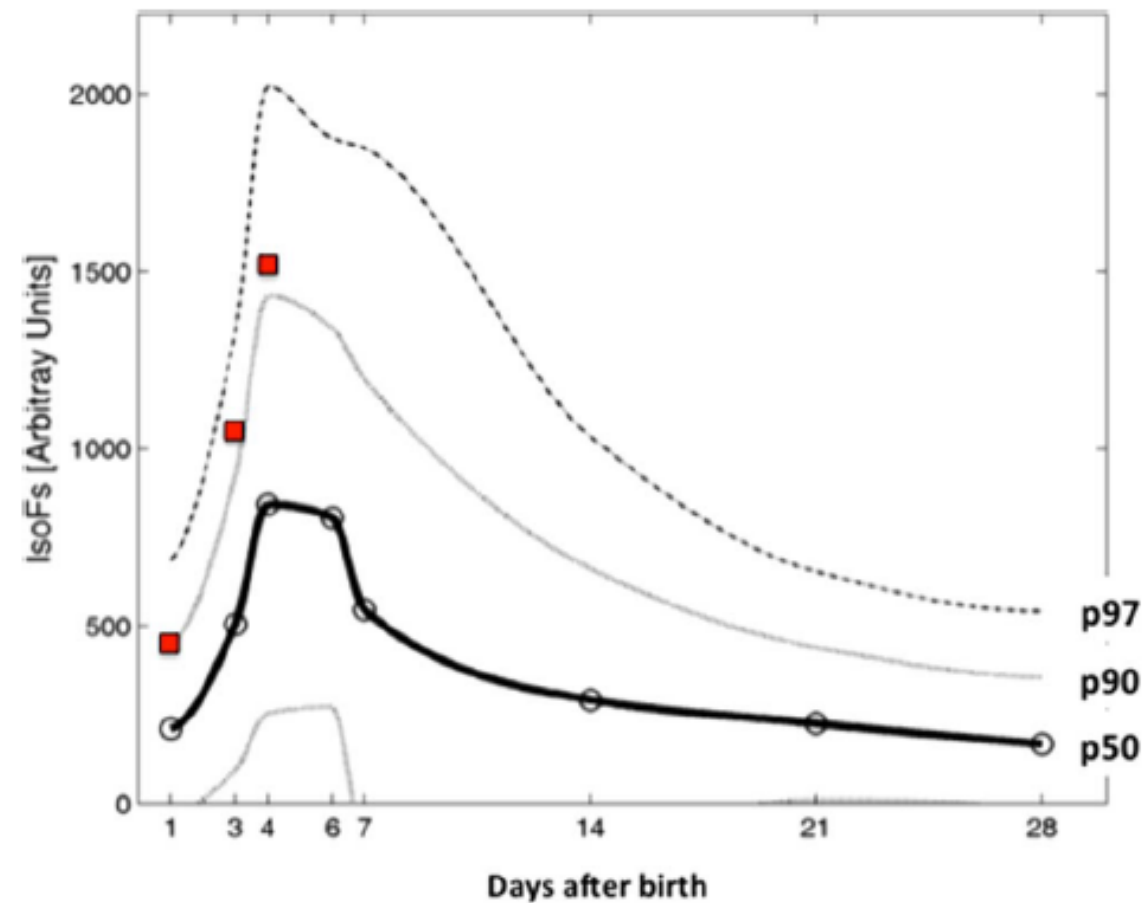
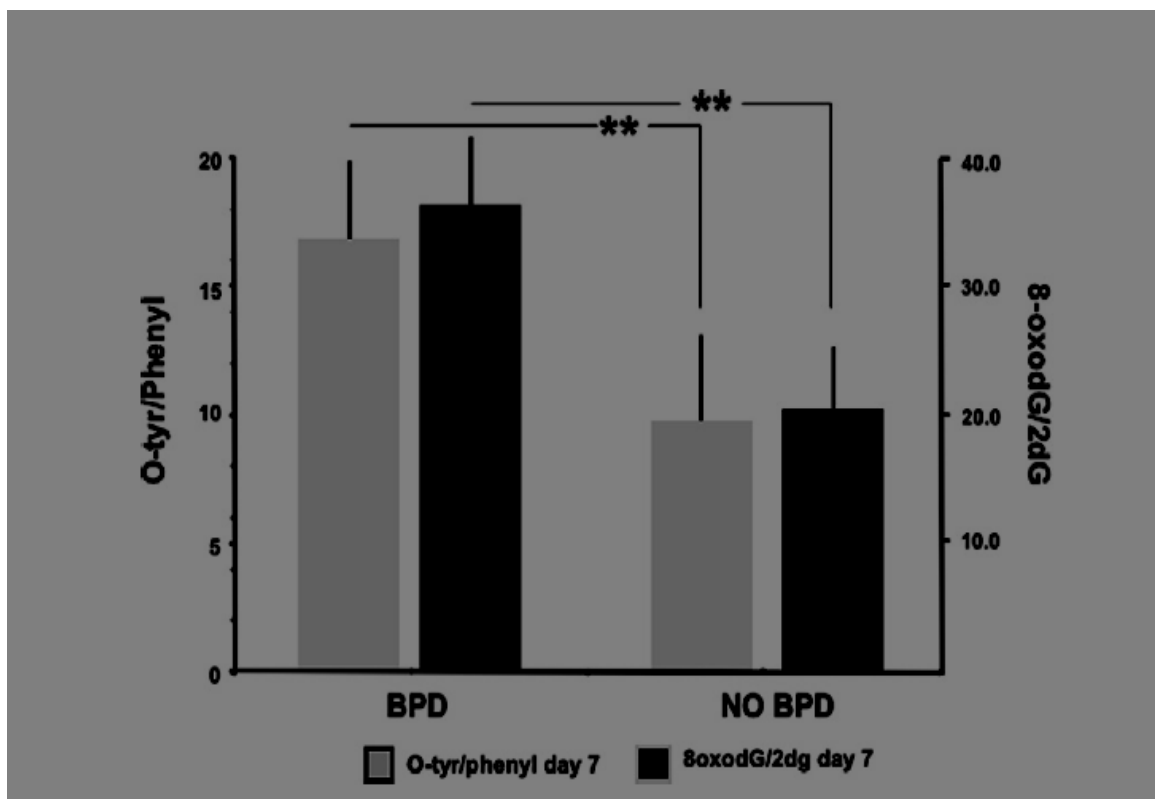

Redox potencjał, osocze

Obrona antyoksydacyjna po urodzeniu

Stres oksydacyjny a BPD

Stabilność terapii tlenem a ROP

- ELBW, pierwsze 4 tygodnie życia
- Monitorowany czas SpO₂ <90%, 90-95%, >95%,
- tygodniowa zmienność SpO₂ (CoV)

Wyniki:

- ELBW z ROP n=21, kontrola n=35
- *in target SpO₂* p=0,66;
- w grupie z ROP **większa CoV SpO₂** p=0,007

Wniosek: istnieje związek między zmiennością SpO₂ w pierwszych 4 tygodniach życia i wystąpieniem ROP u ELBW

Das A. Effect of fluctuation of oxygenation and time spent in the target range on retinopathy of prematurity in extremely low birth weight infants. J Neonatal Perinatal Med.2018

Stabilizacja podaży tlenu

- ❑ jest ważna w leczeniu noworodków
- ❑ jest parametrem, na który mamy wpływ podczas leczenia pacjenta

Porównanie metody automatycznej i manualnej dostosowywania FiO₂ w utrzymaniu dwóch zakresów SpO₂, wentylacja mechaniczna i nieinwazyjne wsparcie oddechowe

	All		Target 89-93%		Target 91-95%	
	A-FiO ₂	M-FiO ₂	A-FiO ₂	M-FiO ₂	A-FiO ₂	M-FiO ₂
% time in target	62 (17)*	57 (16)	62 (17)	54 (16)*	62 (17)	58 (15)*
% time > target	21 (18)	22 (10)	21 (13)	25 (10)*	22 (13)	19 (8)
% time < target	17 (12)*	22 (8)	17 (11)	21 (8)*	17 (10)	23 (9)*
% time SpO ₂ > 98%	0.4 (0.1-1.4)*	0.9 (0.3-2.6)	0.2 (0.0-0.8)	0.7 (0.1-1.6)*	0.7 (0.2-2.1)	1.7 (0.7-4.3)
% time SpO ₂ < 80%	0.9 (0.3-1.9)*	2.2 (1.0-4.4)	1.2 (0.2-2.2)	2.6 (1.0-4.3)*	0.8 (0.3-2.1)	2.0 (0.9-5.0)*
Episodes <80%, >1min/24h	4 (1-11)*	14 (5-24)	4 (1-12)	15 (5-24)*	4 (1-11)	13 (3-24)*
Mean FiO ₂	0.33 (0.10)	0.31 (0.09)*	0.31 (0.08)	0.30 (0.10)	0.35 (0.11)	0.33 (0.10)*
Manual FiO ₂ adjustments/24h	0 (0-3)	108 (77-161)*	1 (0-3)	102 (72-173)*	1 (0-3)	109 (79-156)*

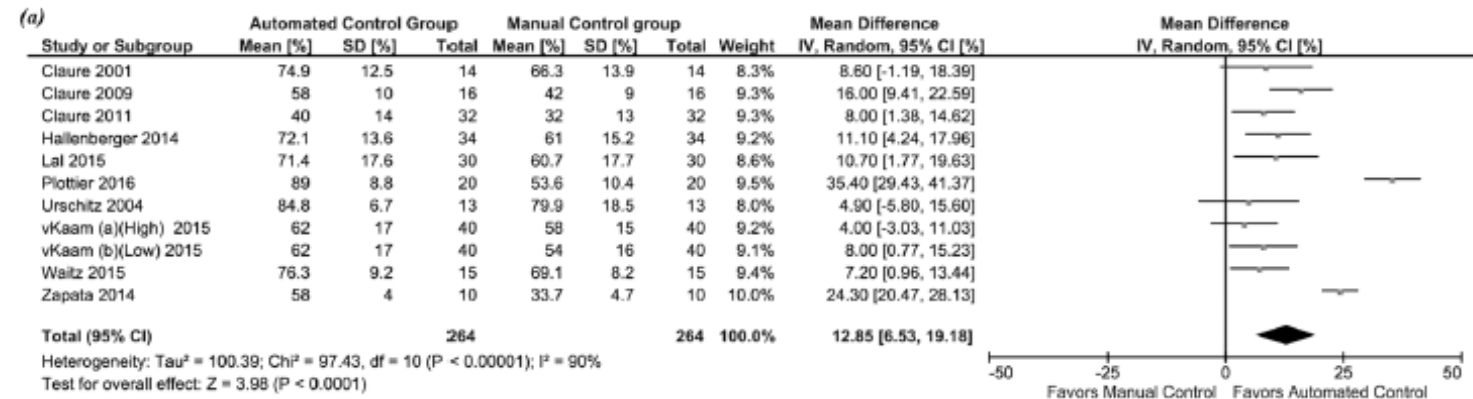
Mean (SD) or median (IQR), * p < 0.05

A. van Kaam et al. Automated versus manual FiO₂ control at different saturation targets in preterm infants. Ped Crit. Care 2014

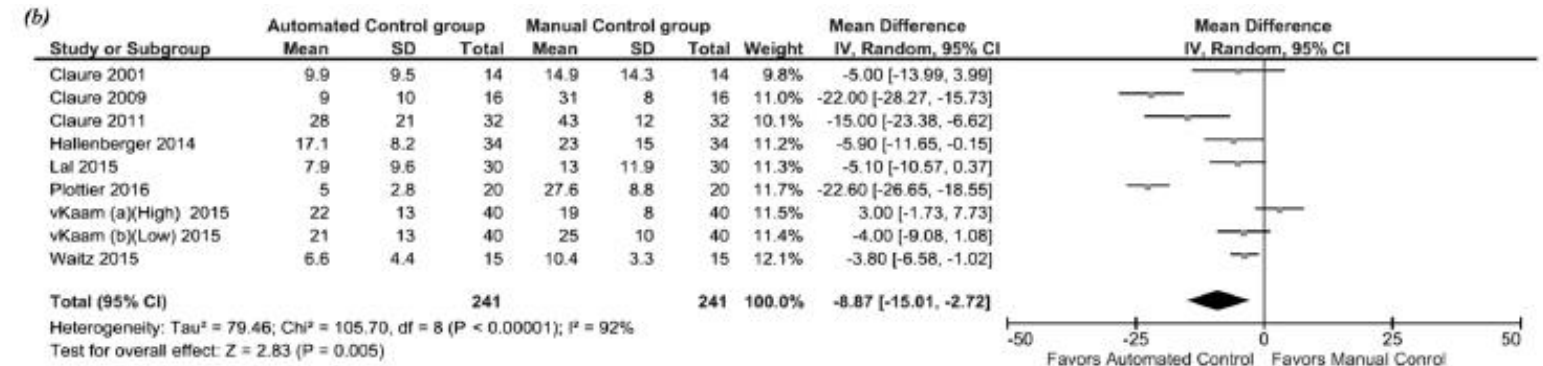
A-FiO2 vs M-FiO2 – metaanaliza

276 badań, 10 spełnia kryteria. Mitra S, J Perinatol 2018

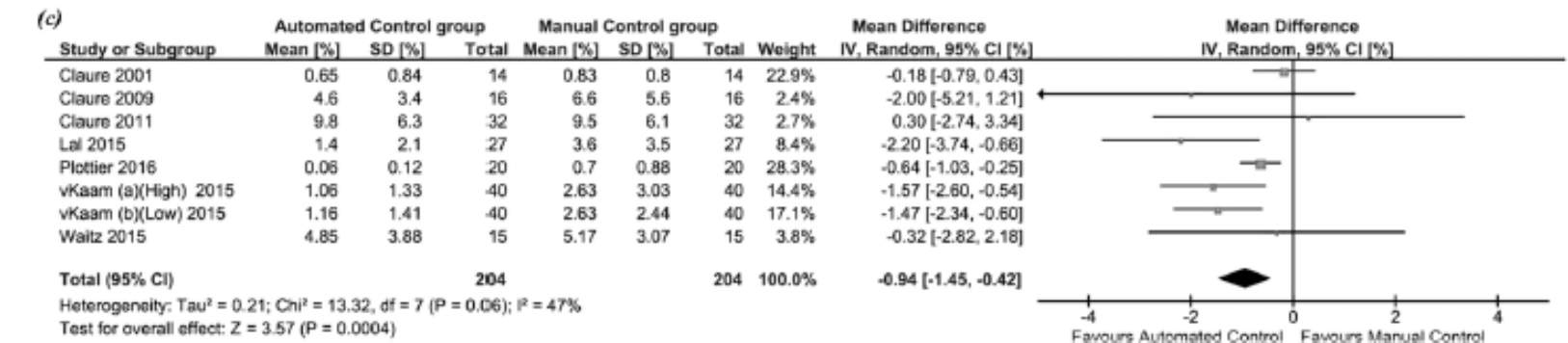
in target range (p<0,0001)

> target range (p=0,005)

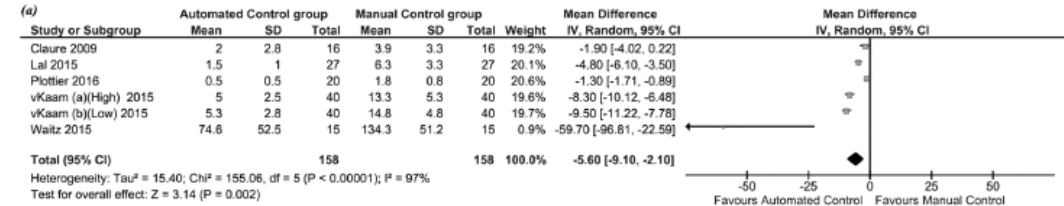
< 80% SpO2 (0,0004)

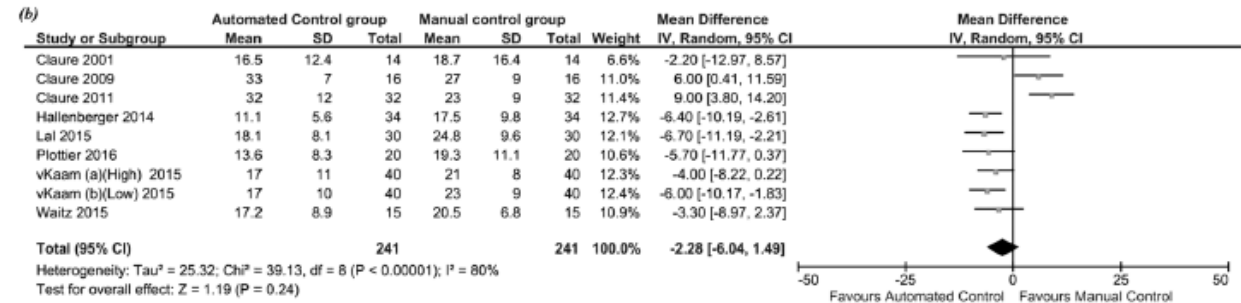
A-FiO2 vs M-FiO2 – metaanaliza

276 badań, 10 spełnia kryteria. Mitra S, J Perinatol 2018

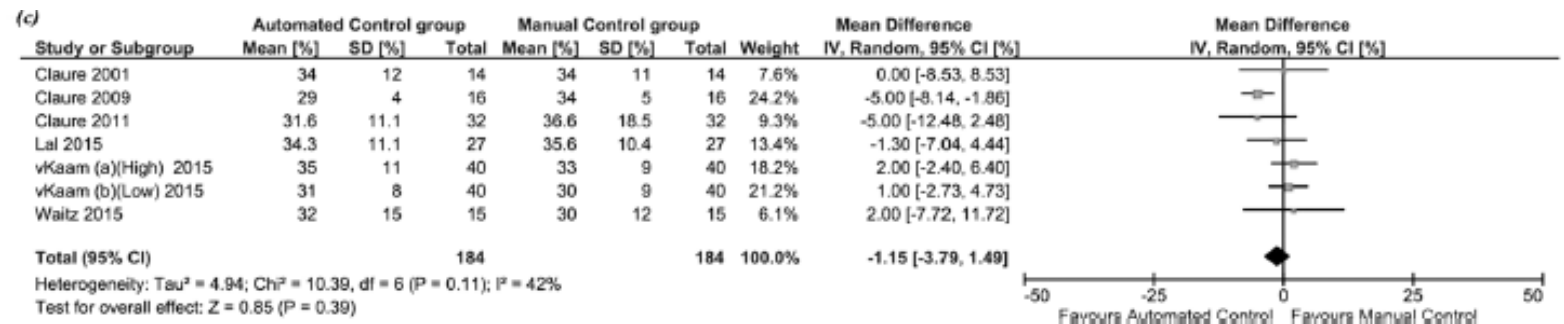
SpO2 <80%, min. 60s (p=0,002)

< target range (p=0,24)

FiO2 (p=0,39)

Tlen, uwagi końcowe

- Tlen jest lekiem o silnym działaniu na organizmy żywe.
- Jego podaż w sytuacji niedoboru prowadzi do szybkiej poprawy stanu zdrowia.
- Podawany w nadmiarze wywiera działanie toksyczne, związane z tworzeniem się wolnych rodników tlenowych i ich destrukcyjnym wpływem na komórki organizmu.
- Naprzemienne okresy hiperoksji i hipoksji silnie generują tworzenie się wolnych rodników tlenowych.

Kontrola podaży tlenu – podsumowanie

1. Ze względu na dużą wrażliwość OUN na epizody hipoksemii utrzymującą się nawet do 6-10 tygodnia życia (*Poets CF, JAMA 2015*), metoda automatycznej kontroli podaży tlenu powinna być stosowana przez cały okres stosowania wsparcia oddechowego, przy $FiO_2 > 0,21$.
2. Grupą szczególnie dedykowaną dla zastosowania tej wersji kontroli podaży tlenu są
 - noworodki niestabilne oddechowo
 - noworodki wymagające wysokich stężeń tlenu
 - noworodki z ustawionym wąskim *target range* SpO_2

Dziękuję za uwagę.